

ОСАМНАЕСТИ
ПЕДАГОШКИ ФОРУМ СЦЕНСКИХ УМЕТНОСТИ

*Артикулација као средство комуникације,
инвертреације и значења*

КЊИГА САЖЕТАКА

Приредила:
др Милена Петровић

Факултет музичке уметности
Београд, 2015.

Осамнаести
Педагошки форум сценских уметности
Београд, 11–13. децембар 2015.

Приредила
др Милена Петровић

Издавач
Факултет музичке уметности у Београду

За издавача
пр Љиљана Несторовска, декан

ISBN 978-86-88619-64-6

Слика на корици: *Ballet dancers* (1885–1886), Henri de Toulouse-Lautrec (1864–1901), Oil on canvas, The Art Institute of Chicago.

САДРЖАЈ

Уводна предавања

- Надежда Мосусова**
Пейтар Коњовић и његова теорија јеваної љовора на примеру ојерској ојуса, соло љесама и обрада народних мелодија 7

- Вера Миланковић**
Артикулација и како је објаснити 8

Артикулација у солфеђу

- Ведрана Марковић**
Народне јјесме из источне Црне Горе као дидактички примјери у настави солфеђа 11

- Александра Милетић**
Solfeggieto као (јородична) парадигма артикулисања и значења мелодике 14

- Ана Галиковска-Гајевска**
Далкroz метод: ире и тритремне вежбе за развијање слуха, јевање и ритмички покрет 15

Музичка педагогија

- Гарун Малаев**
Проблем истине и музичка наука 17

- Драган Ашковић**
Музичко јамћење у контексту усмености и писмености на примеру дојослужбених љесама 20

- Ивана Дробни, Александра Милетић**
Артикулација програма стручној усавршавања учитеља и наставника – Савремени програм на Једногодишњију учитељски течај Миодрага А. Васиљевића 22

Бранислав Ивковић

Артикулација у народној јесми 24

Адмира Кониччанин, Алма Тртовац

Примена музике трема структури часа физичкој васпитања 27

Милена МиладиновићУпотреба артикулације у циљу побољшавања говора
и јевања кроз елемените музикла 29**Озвођаштво****Гордана Ачић**

Артикулација у покрету: један ритмова Габријеле Рот 32

Светлана КалабаАртикулација у стваралаштву, интерпретацији и перформансу
Теленијуса Манка 33**Маја Маријан**Артикулација као средство комуникације, интерпретације
и значења: Трајање као вишедимензионални и вишезначни
медијум звука 35**Татјана Дробни**

Однос љаса и тоналитета у транспозицији соло јесама 38

Светлана Калаба

Артикулација у традиционалној јапанској музici и љесу 41

Вера ОбрадовићРазвој артикулисаној љела и покрећа јућем
вођене импровизације 43**Музикологија и музичка теорија****Бојана Радовановић**„Један лични љојег на ствари“ – телевизијски циклус
Рађање српске музичке културе Драјшина Господишкој 45**Дина Војводић**„Реч-две о музичкој култури“: Чланци Миленка Живковића
одјављени у новинама „Време“ (1934-1941) 47**Ана Ђорђевић**Узоредни приказ музике филмова јартизанској ратној сликама:
Козара-Неретва-Сутјеска 49**Милош Браловић**Организација музичких параметара у Трећем југачком квартету
Јосифа Славенског 50**Зоран Божанић**Фактори рашичењавања и повезивања елемената структурној
плану ренесансне текстуално-музичке форме 52**Марија Томић**Моћућа шумачења артикулације у Сонати у е-молу за флауту
и басо континуо BWV 1034 Јохана Себастијана Баха 54**Музичка психологија и специјална едукација****Марија Савић, Бланка Богуновић**Мешавине стравитеље вежбања кратке композиције
на клавиру – ексилоративна студија 57**Стеван Ковачевић, Никола Здравковић**

Ексиресивност приликом извођења музичких композиција за децу ... 60

Миљана Стаменић, Тијана Мировић

Колико, када и како вежбају стручни музике 63

Милица Ерић, Бланка Богуновић

Неурални процеси у основи креативне музичке производње 66

Бланка Богуновић, Никола Здравковић, Наталија Поповић,**Ивана Милутиновић**

Саморејулативне стравитеље читања с листа клавирској компада ... 69

Санела Пацић, Радмила Никић, Фадиљ Еминовић,**Милосав Адамовић, Маријенка Золњан**

Улога музике у раду са деменцијним особама 73

Радмила Никић, Санела Пацић, Милена Милићевић,**Фадиљ Еминовић, Мирјана Гавriloviћ**Партиципација деце са смешњама у развоју у забавним,
уметничким и културним активностима 75

*Development of an articulated body and movement
through guided improvisation*

Vera Obradović

Professor and choreographer

Faculty of Arts in Pristina with temporary seat in Kosovska Mitrovica
obradovic_vera@yahoo.com

Aims

Movement articulation, body awareness, development of the creative potential through dance, harmonized movement with others in space, development of own rhythm and pace of movement with the group

The short description of the workshop

The workshop is performed through procedure of guided dance improvisation. Students will be given exact instructions – how they should move through space, when they should stop, when they should make a pose and on what level in space, when they are trying to find balance, which movement coordination is expected etc. Concentration is crucial which should focus on the harmony of own body with other bodies in the space. The work is based on the communication of two bodies in movement and physical touch. Their combined relationship with physical laws of movement is being researched – impulse, gravity, inertia.

Through contact improvisation, we are teaching the body to let go of the muscle tension and arbitrariness in order to reach the natural movement. Body rolling, falling, physical point of contact, giving and receiving body weight between partners will be done as spontaneous physical dialogues based on high-energy exchange while we trust basic instincts. As it is a free dance with balance, it gives physical and emotional truth about the moment of movement.

Main contribution

Practical work on the articulation of body and movement helps with being aware of physical reflexes. Consciousness of body is being developed while on the conscious and unconscious level we are leading a process of information achievement through dance and trans-body communication.

Key words: Movement harmony, movement articulation, communication

Field of Research: dance, stage movement

МУЗИКОЛОГИЈА И МУЗИЧКА ТЕОРИЈА

„Један лични ћојелег на сивари” – телевизијски циклус „Рађање српске музичке културе” Драгутина Гостушког

Бојана Радовановић

Студенткиња докторских студија музикологије

Факултет музичке уметности у Београду

br.muzikolog@gmail.com

Теоретска база

Серија телевизијских емисија *Рађање српске музичке културе* (Радио телевизија Београд, 1987) представља јединствен пројекат у дугогодишњем раду Драгутина Гостушког. У осам кратких епизода Гостушки је понудио своје лично виђење настанка и развоја српске уметничке музике, дајући серијалу карактеристичну едукативну ноту. Као теоријска база за испитивање неколико аспекта едукативног карактера серијала послужила је Меклуанова (Marshall McLuhan) подела на вруће и хладне медије.

Циљеви

Пре свега, размотрен је одабир историјских података, личности и догађаја које је Гостушки сматрао круцијалним за развој музичке културе код Срба, те начин на који су ти подаци представљени потенцијалним гледаоцима националне телевизије. То свакако подразумева и питање уодношавања говорене речи са одабраним музичким примерима и архивским материјалом (фотографијама, видео снимцима). Едукативни аспект серијала испитан је и анализом коришћеног језика и његове прилагођености различитим профилима гледалаца. Посебна пажња посвећена је и транскрипцијама емисија објављеним у *Музичком штапасу*, који су били намењени стручној публици.

Дојринос исјежирања

Будући да је преглед Драгутина Гостушког драгоцен не само широј публици којој је првобитно био намењен, него и музичким писцима и научницима, сматрам да је значајно испитати на који начин је изведен

подухват сагледавања и сажимања почетака српске историје музике у серију телевизијских емисија који је и даље јединствен у нашој средини.

Кључне речи: Гостушки, Рађање српске музичке културе, телевизија, часопис, топли/хладни медији

Област истраживања: музикологија, музичка педагогија

*“A personal view on the matter” – Dragutin Gostuški’s TV series
The birth of Serbian music culture*

Bojana Radovanović

PhD student, Faculty of music, Belgrade
br.muzikolog@gmail.com

Theoretical background

TV series *The Birth of Serbian Music Culture* (1987) is unique project in Dragutin Gostuški’s long career. Through the course of eight episodes, he offered his personal view of birth and evolution of Serbian classical music, conceiving the series with strong educational character. Marshall McLuhan’s division of media into hot and cold served as a theoretical platform for the questioning of educational character of this TV series.

Aims

Firstly, I discussed the selection of historical data, figures and events that Gostuški considered crucial for the uprising of Serbian music culture, and the way of representing those data to a potential viewers of national television. Also, there is a question of putting spoken words, musical examples and archival material in respective relations. Educational aspect of the series is examined through the analyses of language and its suitability to different viewer profiles. Transcripts of the series, published in *Muzički talas*, were also the object of my examination.

Main contribution

Bearing in mind the value of Gostuški’s overview for the wider audience as well as music writers and musicologists, I believe it is important to examine Gostuški’s manner of representation of the beginning of Serbian music history in a TV series form, unique in Serbian culture till this day.

Key words: Gostuški, The Birth of Serbian Music Culture, television, magazine, hot/cold media

Field of research: Musicology, Music Education

„Реч-две о музичкој култури”: Чланци Миленка Живковића објављени у новинама Време (1934–1941)

Дина Војводић

Мастер теоретичар уметности – музиколог
Музичка школа „др Милоје Милојевић”, Крагујевац
dinavojvodic@yahoo.com

Теоретска база

У овом раду давићемо се анализом музичких критика Миленка Живковића (1901–1964), једног од истакнутих српских композитора десетог века, објављених у дневним новинама *Време* у периоду 1934–1941. године. Покушаћемо да прикажемо пре свега које теме су заокупљале поменутог српског аутора као и то којим (музичким) проблемима је придавао значај. Такође, желимо да покажемо на који начин се дневна новинска штампа давила музичком културом тадашњег времена, као и то каква је била функција музичке критике у њој.

Циљеви

Циљеви рада су да се кроз Живковићеве текстове објављене у новинама *Време* прикажу музичко-критичарске тенденције тадашњих аутора чланака о музici.

Дојринос истраживања

Допринос истраживања своди се на покушај да се кроз композиторске чланке прикаже који су све били задаци дневне музичке критике међуратног периода.

Закључак

Рад доноси закључак да је позиција музичке критике у дневној новинској штампи међуратног периода била итекако висока, као и то да су се критичари врло професионално (кроз своје критике) залагали за побољшање тадашње домаће музичке сцене.

Кључне речи: Миленко Живковић, музичка критика, *Време*, српска музика.

Област истраживања: музикологија, српска музичка критика

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

371.3::78(048)

37.036(048)

78:159.9(048)

78.316.7(048)

ПЕДАГОШКИ форум сценских уметности (18 ; 2015 ; Београд)

Артикулација као средство комуникације, интерпретације и значења :
књига сажетака / Осамнаести педагошки форум сценских уметности, [11–13.
децембар], Београд 2015. ; приредила Милена Петровић. – Београд :
Факултет музичке уметности, 2015 (Панчево : Passage group). – 88 стр. ; 21 cm
Упоредо срп. текст и енгл. превод. – Тираж 150.

ISBN 978-86-88619-64-6

1. Петровић, Милена [уредник]

а) Музичко образовање – Настава – Апстракти б) Уметничко образовање –
Апстракти с) Музика – Психолошки аспект – Апстракти д) Музика –
Социолошки аспект – Апстракти

COBISS.SR-ID 219593228